

TOM

DE EIGENWIJZE
KUNSTENAAR IN HAN MORSKIEFT

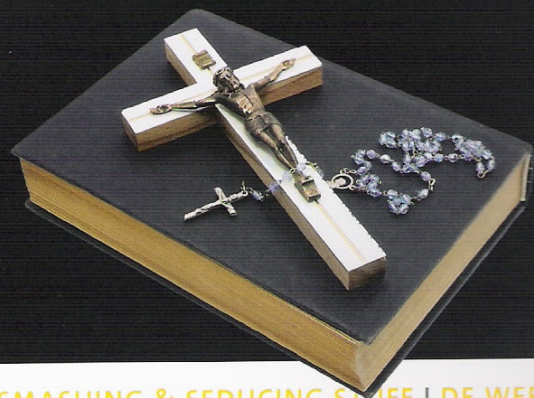

CSI TWENTE:

netwerken met
HINDERNISSEN

HET HALLELUJAH-GEVOEL

GELOVEN
IN GOD EN ZAKEN

JUNI 2009 - NUM
LOSSE NUMMER

9 771871

EN VERDER

TOM KOOKT MET | SMASHING & SEDUCING STUFF | DE WERKPLEK VAN
SPORT & SPONSORING | NEWSFACTS | TOM'S WATCHING YOU | DE PASSIE

EEN VRUCHTBARE

In de Here zijn en toch een onderneming leiden. Gaat dat samen in deze tijd? Geloof hebben en houden in je bedrijf is één ding. Maar hoe ga je om met geloof binnen de onderneming? Laat je je leiden door hebzucht of blijf je trouw aan je overtuiging, religie en principes? TOM wilde weten of geloof en ondernemen nog achter één bureau kunnen zitten en liet verschillende religies aan het woord.

GELOOF EN ONDERNEMEN

COÖPERATIE

Ron Drost (53) is mede-eigenaar van bouwmarkt Fixet Hackfort te Hengelo en baptist. Wat hem betreft bestaat er geen twijfel over de invloed van het geloof op zijn zakendoen. 'Wij vragen ons bij heel veel kleine en grotere dingen af wat Jezus daar van zou vinden. Ook bidden we vaak voor zakelijke beslissingen die we moeten nemen', aldus de bouwmarkteigenaar.

Kom je dan ook voor dilemma's te staan?

'Tuurlijk. Soms wordt je geweten wel eens op de proef gesteld. Bijvoorbeeld als een klant vraagt de rekening wat 'aan te passen'. Daar werken we dus niet aan mee.' Ook over de koopzondagen is Drost duidelijk. 'Op zon- en feestdagen werken we absoluut niet! Met die instelling houden we ons personeel dik te vriend en hebben we vorig jaar zelfs de media gehaald, omdat we in onze branche een opvallende uitzondering vormen. Wij gaan niet voor de allerlaatste euro, maar gunnen ons personeel een goed salaris in een goede sfeer. We hoeven er zelf niet rijk van te worden; er zijn immers belangrijkere zaken in het leven, Jezus bijvoorbeeld', vindt Drost.

Hans Wachtmeester, predikant van de Protestantse Kerk Nederland zit op dezelfde lijn als Drost en ziet niet in waarom geloof en ondernemen niet samen kunnen gaan. En ook voor de predikant is de zondagrust en vrij op feestdagen een belangrijk thema: 'Wrij-

Ron Drost(53), baptist en mede-eigenaar van Fixet Hackfort, Hengelo

vingen ontstaan alleen daar, waar mensen de ruimte niet krijgen om op verhaal te komen en voortdurend beschikbaar moeten zijn voor 'de baas'. Dat is een sociaal gegeven, waar niet alleen religies op wijzen. Bij dat op-verhaal-komen horen vaste dagen, waarop er geen werk van je verlangd wordt. Daarbij hoort ook de mogelijkheid tot het bijwonen van een kerkdienst. Dat geldt niet alleen voor personeel, maar ook voor de eigenaren en directies.'

Als voorbeeld haalt hij de discussies rond de koopzondagen aan. Wachtmeester: 'Die zijn in onze maatschappij geen must voor de

Yucel Simsek (44), moslim en eigenaar van Simytech, Hengelo

bedrijfsvoering. Tenminste dat zouden ze niet moeten zijn. Waar ik persoonlijk erg veel moeite mee heb, is het 'claimen' van feestdagen door ondernemers. Alsof Kerst en Pasen middenstandsfeesten zijn.'

Aalmoes en liefde

Priester Rafael Golianek -vertegenwoordiger van 's werelds grootste christelijke stroming, het katholicisme- is het grotendeels eens met zijn protestantse collega. 'Geloof en ondernemen is een vruchtbare coöperatie, maar vroeger was er een groot onderscheid tussen het aardse en het hemelse. Daarom waren er met name in die tijd veel spanningen. Aalmoes en liefde voor je naasten is voor ons erg belangrijk. Op zondag werken keuren ook wij niet goed, maar ons geloof staat ook voor vrijheid en de rechten van de mens', aldus Golianek.

'Ik heb geleerd overal voor open te staan en dat komt mijn ondernemerschap alleen maar ten goede. Je hoeft het niet altijd met elkaar eens te zijn. Iedereen heeft z'n eigen mening en z'n eigen zienswijze. Maar respect en elkaar waarderen staan bij mij voorop.' Aan het woord is Johan Nijkamp (47). Hij heeft vier uitvaartcentra in Enter en omgeving, is van huis uit Nederlands Hervormd maar heeft -althans voor Enterse begrippen- een bijzonder ruimdenkende geest. Nijkamp is mede daarom ook een groot voorstander van de in 2004 ontstane Protestantse Kerk in Nederland (PKN). 'Iedereen kan zich daaraan toetsen en het versterkt de saamhorigheid alleen maar. Mijn professor zei altijd tegen me: "Je geestelijke bagage is bepalend voor hoe je in het leven staat." En dat klopt ook. Dat geldt niet alleen voor familie en omgeving, maar zeker ook voor je manier van ondernemen!'

"Wat zou JEZUS daarvan vinden?"

In de islam gelden andere normen. Niet zelden wordt deze religie als meer rigide beschouwd. Het valt, als het over ondernemerschap gaat, in de praktijk mee, blijkt uit de woorden van Yucel Simsek (44), moslim en al ruim tien jaar eigenaar van technisch uitzendbureau Simytech in Hengelo. Bij hem speelt de combinatie geloof en ondernemen namelijk geen rol. 'Ik kan niet echt zeggen dat mijn geloof invloed heeft op mijn manier van ondernemen. Niet liegen en anderen met respect behandelen staan wel hoog bij mij in het vaandel. En ik vind maatschappelijke betrokkenheid erg belangrijk. Daarom sponsor ik diverse goede doelen en neem Wajongers in dienst. Ik ben van mening dat je dan een zinvolle bijdrage levert aan de maatschappij.'

Ook imam Zeki Kilic onderschrijft Simsek's zienswijze. 'In de islam moet alles op basis van eerlijkheid plaatsvinden. Welke regels tijdens het ondernemen en handelen in acht genomen moeten worden is uitgebreid in de Koran beschreven. Zoals eerlijkheid, gedrag en marges. Zo is het aannemen en geven van rente verboden in de islam.'

Hoe zit het dan met de rustdag voor de moslims? Daarin is de islam tamelijk praktisch ingesteld, zo blijkt. 'Vrijdag is voor de islamieten een speciale dag, maar er mag op die dag wel gewerkt worden. Er is die dag een extra gebed, maar dit kan geen belemmering zijn voor het ondernemen. Bovendien kan een gebed altijd op een later tijdstip worden ingehaald', aldus de imam.

Mensen aannemen op basis van religie is een bedreiging

Rachel Denneboom (37), joods en eigenaar van Yakov, Enschede

Een happy Jew

Rachel Denneboom (37) is eigenaresse van reclamebureau Yakov in Enschede en noemt zichzelf een 'happy Jew'. 'Wat het belijden van mijn geloof betreft ben ik traditioneel en niet echt orthodox. Ik wil graag de tradities bewaren, maar meer omdat het een stukje van mezelf en mijn achtergrond is, dan dat het overtuiging op religieus vlak is. Het jodendom is immers rijk aan mooie tradities.' Of het geloof een grote en directe invloed heeft op haar ondernemen, valt te betwijfelen. Het is meer de combinatie van achtergrond en mens, zegt zij: 'Waarschijnlijk heeft het geloof wel invloed, maar dan onbewust. Mijn joodse achtergrond heeft mij als mens natuurlijk gevormd en ik denk dat het mens-zijn belangrijker is voor het ondernemen. Ik ben ervan overtuigd dat je persoonlijke ontwikkeling van grote invloed is op de ontwikkeling van je bedrijf.'

Denneboom is van mening, dat geloof en ondernemen prima samen gaan. 'Zolang het geloof - althans het strikt belijden ervan - maar niet het beleid van een onderneming gaat bepalen. Ik weet dat er anno 2009 nog steeds bedrijven zijn, waar mensen in eerste instantie worden aangenomen op basis van hun religie en daarna op capaciteit. Dat kan volgens mij uiteindelijk een bedreiging gaan vormen voor je onderneming. Wat zeker samen gaat: Geloof in je bedrijf!' aldus de Enschedese reclamevrouw.

En hoe belangrijk is maatschappelijk ondernemen voor u?

'Zeer belangrijk. En bovendien goed voor je bedrijf. Yakov maakt alle uitingen van de Synagoge Enschede. Daarnaast zit ik in het bestuur van WIZO en AMCHA (internationale joodse fondsenwervingorganisaties); ook daar maken we het reclamewerk voor. We denken vaak dat maatschappelijk ondernemen een 'must' is. Iets dat ons min of meer wordt opgelegd door de overheid. Maar ik ben van mening dat het je helpt. Wie goed doet, goed ontmoet', aldus Rachel Denneboom.

Jaap Hartog, voorzitter van de Joodse Gemeente Twente is het daar mee eens. 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen is inderdaad erg belangrijk binnen onze godsdienst. De Thora schrijft hierover dat je altijd het juiste gewicht moet leveren evenals de juiste maten.' De koopzondag is voor de jood - in tegenstelling tot vele andere religies - juist een uitkomst. 'Bij ons zijn werkzaamheden op de Sabbat (zaterdag) niet toegestaan. Dat betekent dat een religieus levende jood geen onderneming kan hebben die op zaterdag open zou moeten zijn. Bij een dienstbetrekking zul je in een vroeg stadium van een sollicitatie kenbaar moeten maken dat je op de sabbat niet wenst te werken. In bijvoorbeeld de gezondheidszorg mag wel gewerkt worden, omdat leven voor ons erg belangrijk is.'

De conclusie? De gemiddelde ondernemer laat zijn ziel niet achter bij de toegangsdeur van zijn bedrijf. Hij laat zich niet opknippen in een zondagse en een doordeweekse mens. Waar religie een rol speelt, heeft het direct met het bedrijf en het ondernemen te maken. Zoals verantwoord handelen en vrijgevigheid; het blijken religieuze plichten te zijn. Volgens het joodse geloof hoort iedereen te geven naar eigen vermogen. Ook de armen. En in de islam is het geven van aalmoezen zelfs één van de vijf zuilen (plichten). En zoals imam Zeki Kilic zo wijselijk opmerkte: 'Wat je jezelf gunt, moet je ook anderen gunnen.'

